

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงความแตกต่างทางด้านสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของ มหาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ โดยมีแนว เหตุ-ผลว่าความแตกต่างในเรื่องความรู้พื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังศึกษา ถึงปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เกิด จากความแตกต่างในเรื่องความรู้พื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ของมหาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่มีพื้นฐานกับไม่มี พื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ มหาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2517-2528 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2519-2530 โดยตรวจสอบจำนวนและรายชื่อของมหาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์จากทะเบียนรายชื่อและแฟ้มประวัติของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ปีการศึกษา 2517-2528 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีจำนวนทั้งสิ้น 306 คน โดยมีข้อจำกัดประชากร เนื่องจากมีผู้ไม่เข้าศึกษาในปีการศึกษาที่มีรายชื่อเข้าศึกษา 2517-2528 จำนวน 60 คน จึง เหลือจำนวนผู้เข้าศึกษาทั้งสิ้น 246 คน ในจำนวนนี้ไม่พบข้อมูลในทะเบียนรายชื่อและแฟ้มประวัติ ปีการศึกษา 2517-2528 จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และไม่สามารถค้นที่อยู่ สำหรับการติดต่อได้ 5 คน ทำให้จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งหมด 241 คน

จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย 241 คน แบ่งออกเป็นมหาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่มีพื้นฐานกับไม่มี พื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ โดยพิจารณาจากใบประเมินผลการศึกษา มหาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่มีพื้นฐานทาง บรรณารักษศาสตร์คือกลุ่มมหาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่ไม่มีการลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับพื้นฐานทางบรรณารักษ- ศาสตร์ ในใบประเมินผลการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 168 คน ส่วนมหาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่ไม่มีพื้นฐานทาง บรรณารักษศาสตร์ที่มีการลงทะเบียนเรียน รายวิชาบังคับพื้นฐานในใบประเมินผลการศึกษา มี จำนวนทั้งสิ้น 73 คน มีรายละเอียดของจำนวนมหาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณา- รักษศาสตร์ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2517-2528 ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนมหาดำเนินการที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามปีการศึกษาที่เข้าศึกษา

ปีการศึกษา	ประเภท	มีพื้นฐาน บรค [*]	ไม่มีพื้นฐาน บรค ^{**}	รวม	หมายเหตุ
2517		16	6	22	1***
2518		9	-	9	3***
2519		11	8	19	-
2520		13	7	20	-
2521		17	12	29	1****
2522		14	9	23	-
2523		17	9	26	-
2524		16	5	21	-
2525		20	5	25	-
2526		20	7	27	-
2527	****	9	3	12	15
2528		6	2	8	19
รวม		168	73	241	39

หมายเหตุ

- มีพื้นฐาน บรค^{*} คือ มหาดำเนินการที่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์
- ไม่มีพื้นฐาน บรค^{**} คือ มหาดำเนินการที่ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์
- *** คือ จำนวนผู้ที่ไม่พบข้อมูลที่บัณฑิตวิทยาลัย ในทะเบียนรายชื่อและแฟ้มประวัติ ปีการศึกษา 2517-2528 จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และไม่สามารรถค้นที่อยู่สำหรับการติดต่อได้
- **** คือ เฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2530

ในการส่งแบบสอบถามจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 241 คน แต่เนื่องจากประชากรจำนวน 6 คน ซึ่งในจำนวนนี้ช่วงเวลาที่ส่งแบบสอบถามกำลังศึกษาต่อต่างประเทศไม่สามารถติดต่อได้ 5 คน และเสียชีวิต 1 คน จึงเหลือประชากรที่ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ 235 คน แบ่งออกเป็นมหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ 163 คน และมหาบัณฑิตที่ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ 72 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาจาก หนังสือ บทความ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน และการดำเนินงานของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและบรรณารักษศาสตร์ ในอนาคต

2. คัดลอกข้อมูลจากทะเบียนรายชื่อและแฟ้มประวัติและใบประเมินผลการศึกษาของมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากแผนกระเบียนประวัติ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้คือ

2.1 ทำจดหมายแนะนำตัวจากภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง ขออนุญาตคัดลอกข้อมูลของบัณฑิตวิทยาลัย

2.2 ส่งจดหมายแนะนำตัวให้กับแผนกสารบรรณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อแผนกสารบรรณรับเรื่องแล้ว จึงส่งจดหมายแนะนำตัวให้กับแผนกระเบียนประวัติ พร้อมกับรอรับเรื่องอนุญาตเพื่อการคัดลอกข้อมูลจากแผนกระเบียนประวัติ ประมาณ 3 วัน

2.3 เมื่อแผนกระเบียนประวัติ อนุญาตให้คัดลอกข้อมูลได้ จึงได้คัดลอกข้อมูลเฉพาะในส่วนที่ต้องการคือ ชื่อ ที่อยู่ของมหาบัณฑิต จากทะเบียนรายชื่อและแฟ้มประวัติของมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา อันได้แก่ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของมหาบัณฑิต ตั้งแต่เข้าศึกษาระดับปริญญาโทจนสำเร็จการศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มรายวิชา 8 กลุ่ม ระดับคะแนนสอบวิทยานิพนธ์ ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษารายวิชา ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาในภาควิชาฯ ทั้งหมดจนสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีคัดลอกจากใบประเมินผลการศึกษา

3. ออกแบบสอบถาม 2 ฉบับ สำหรับมหาดบัณฑิตที่มีพื้นฐานกับไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวและข้อมูลบางประการก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับปริญญาโท ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการศึกษาในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ สำหรับวิธีการสร้างแบบสอบถาม ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

3.1 ศึกษา ค้นคว้า เรื่องราวที่เกี่ยวข้องจากตำราและเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ วิทยานิพนธ์ เอกสารการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยหรือค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับนิสิตมหาดบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กำลังศึกษาอยู่

3.2 สร้างข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นครั้งแรกให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบความให้ตรงตามเนื้อหา และได้ปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะ เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมเนื้อหาและภาษาที่ใช้สื่อความหมายชัดเจนเป็นที่เข้าใจตรงกัน

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนิสิตมหาดบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กำลังทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 10 คน โดยแบ่งออกเป็นผู้มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ 5 คน และผู้ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ 5 คน เพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ต่อจากนั้นจึงนำมาใช้กับประชากรที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

การส่งแบบสอบถามได้เริ่มส่งเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2531 กำหนดส่งแบบสอบถามกลับคืนภายในวันที่ 20 ธันวาคม 2531 ผู้วิจัยได้รอรับแบบสอบถามกลับคืนจนถึงวันที่ 20 มกราคม 2532 จึงได้ส่งจดหมายขอความร่วมมือพร้อมทั้งส่งแบบสอบถามไปให้อีก โดยชี้แจงให้เห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของคำตอบงานวิจัย ผู้วิจัยกำหนดรับแบบสอบถามกลับคืนเป็นครั้งสุดท้ายในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2532 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 235 ฉบับ แบ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ 163 ฉบับ และแบบสอบถามสำหรับผู้ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ 72 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น 189 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.43 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด ในจำนวนนี้แบ่งออก

เป็น ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากมหาดำเนินการที่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ 137 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 84.05 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ไปยังประชากรที่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ทั้งหมด และ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากมหาดำเนินการที่ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ 52 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 72.22 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ไปยังประชากรที่ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ ทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากแผนกระเบียนประวัติ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1 ผู้วิจัยแบ่งมหาดำเนินการออกเป็นผู้มีพื้นฐานกับที่ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ โดยพิจารณาจากใบประเมินผลการศึกษา มหาดำเนินการที่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ คือ กลุ่มมหาดำเนินการที่ไม่มีการลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ในใบประเมินผลการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 168 คน ส่วนมหาดำเนินการที่ไม่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ คือ กลุ่มมหาดำเนินการที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ในใบประเมินผลการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 73 คน

1.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาอันได้แก่ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของมหาดำเนินการ ตั้งแต่เข้าศึกษาระดับปริญญาโทจนสำเร็จการศึกษา ระดับคะแนนแต่ละกลุ่มรายวิชา 8 กลุ่ม ระดับคะแนนสอบวิทยานิพนธ์ ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษารายวิชา ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาในภาควิชาฯ ทั้งหมด จนสำเร็จการศึกษา นำมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (t-test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS) และกำหนดให้ความมีนัย สัมพันธ์ทางสถิติที่ 0.05

1.3 สำหรับการแบ่งกลุ่มรายวิชาออกเป็น 8 กลุ่ม อันได้แก่ กลุ่มปรัชญาวิชาชีพ ประวัติ พัฒนาการของห้องสมุด กลุ่มงานเทคนิคของห้องสมุด กลุ่มงานบริการ กลุ่มทรัพยากร สารนิเทศ กลุ่มการจัดและบริหารงานห้องสมุด กลุ่มการวิจัยและประสบการณ์ห้องสมุด กลุ่มสถิติ-ทัศน์วัสดุของการสื่อสาร กลุ่มเทคโนโลยีและสารนิเทศ ผู้วิจัยยึดหลักการแบ่งกลุ่มเนื้อหาของราย วิชาตามแนวการแบ่งกลุ่ม เนื้อหา วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่น่ายักจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย ปรากฏผลดังตารางที่ 17-21

2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้คือ

2.1 หาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

P = ค่าอัตราส่วนร้อยละ

f = จำนวนคนที่ตอบคำถามในข้อหนึ่ง ๆ

n = จำนวนคนที่ตอบแบบสอบถามในข้อนั้น ๆ

2.2 ตีความหมายของค่าเฉลี่ยน้ำหนัก ปัญหาและอุปสรรคในการศึกษา ความ
คิดเห็นและข้อเสนอแนะ ต่อการศึกษาในภาควิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ ดังนี้คือ

1.0 - 1.5 = น้อยที่สุด / ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

1.6 - 2.5 = น้อย / ไม่เห็นด้วย

2.6 - 3.5 = ปานกลาง / ไม่แน่ใจ

3.6 - 4.5 = มาก / เห็นด้วย

4.6 - 5.0 = มากที่สุด / เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่

4-16 และตารางที่ 22-26